

Federale Bemiddelingscommissie
Commission fédérale de médiation
Föderale Kommission für Mediation

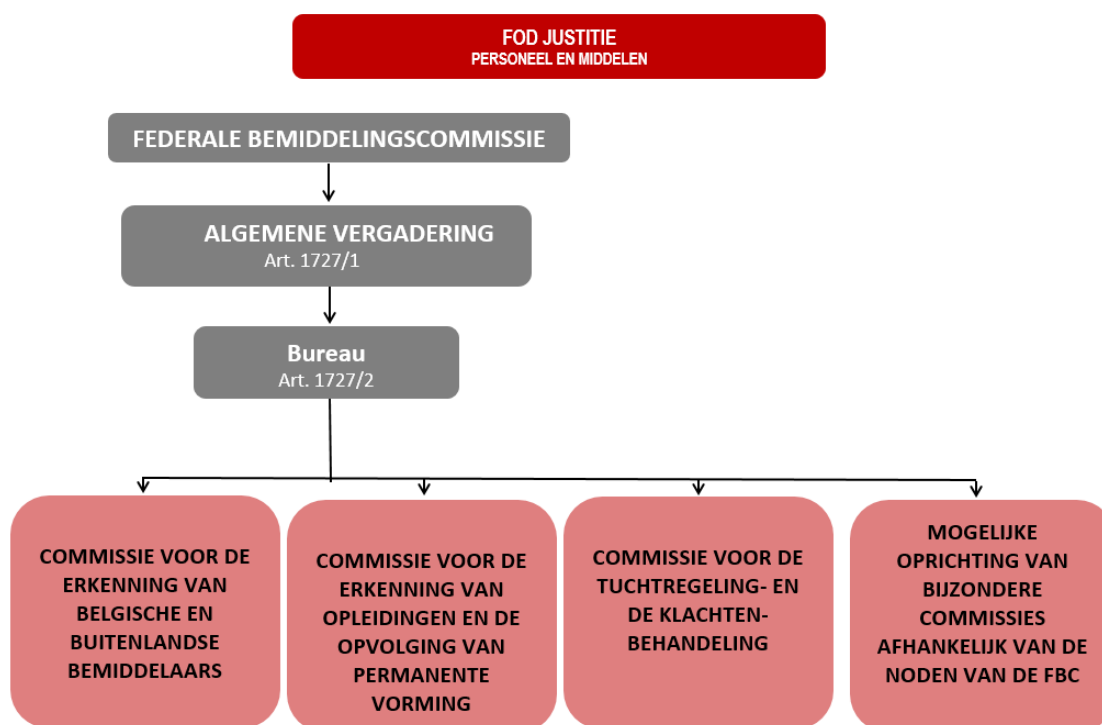
ACTIEPLAN

FEDERALE BEMIDDELINGSCOMMISSIE
FOD JUSTITIE / SPF JUSTICE

INLEIDING

Er waait een frisse wind door de Federale Bemiddelingscommissie. Sedert het begin van dit jaar verdeelt de FBC haar taken over drie nieuwe commissies, namelijk de commissie voor de erkenning van opleidingen en de opvolging van de permanente vorming, de commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars en ten slotte de commissie voor tuchtregeling en klachtenbehandeling (art. 1727/3 Ger.W.). Daarnaast bestaat er ook ruimte om bijzondere commissies op te richten op basis van een analyse van de actuele noden binnen de maatschappij (art. 1727/1 Ger.W.).

Theo De Beir werd op 15 januari 2020 verkozen tot voorzitter van de FBC. De heer De Beir zal samen met het Bureau toezien op de taken van de verschillende commissies (art. 1727/2 §4 Ger.W.). Dat de nieuwe voorzitter niet alleen een man van woorden, maar ook van daden is, bewees hij door het Bureau, de nieuwe commissies en het secretariaat enthousiast te maken voor het uitwerken van een gedragen actieplan. Het actieplan is zoals onze voorzitter het zelf omschrijft, *ambitieux doch realistisch, nuttig en aangenaam*, en kwam tot stand door de inspanningen van een gedreven FBC team.

I. OMSCHRIJVING VAN DE MISSIE VAN DE FBC

De Federale Bemiddelingscommissie is het coördinatiecentrum, het enige officiële beleidsuitvoerend en beleid beïnvloedend orgaan voor de bemiddeling in België (art. 1727 Ger.W.). Het heeft de ambitie om het belangrijkste aanspreekpunt te zijn voor bemiddelaars, voor personen in conflictsituaties en voor doorverwijzers uit binnen-en buitenland. Het wil een coördinerend rolorgaan zijn en de motor voor de bekendmaking en verspreiding van de bemiddeling in dit land en over de grenzen heen.

Om een complete oplossing voor een conflict te bieden, helpen onze erkende bemiddelaars zowel particulieren als bedrijven om zelf, met volledige kennis van zaken tot een duurzame overeenkomst te komen die aan de behoeften en belangen van alle betrokkenen tegemoetkomt.

Zij staat als enige in voor de erkenning van opleidingen, de permanente vormingen en de erkenning van de bemiddelaars en beoogt hierbij hoge kwaliteitsstandaarden. Zij waakt erover dat de bemiddelaars handelen in respect voor hun deontologie en in een geest van rechtschapenheid, integriteit en transparantie.

De Federale Bemiddelingscommissie beoogt om de bemiddeling te verspreiden in alle sectoren en domeinen van het maatschappelijk en economisch leven, in samenspraak met alle partners en stakeholders van deze sectoren en domeinen. Om deze reden streeft de Federale Bemiddelingscommissie de grootste diversiteit van beroepen en competenties na bij de groep van erkende bemiddelaars, zodat er voor elk soort conflict een deskundige bemiddelaar kan worden aangesteld.

2. ZEVEN DOMEINEN MET ELK HUN EIGEN STRATEGISCHE – EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

In het actieplan worden zeven domeinen bepaald met elk hun eigen strategische- en operationele doelstellingen:

- Communicatie & Marketing
- Financieel beleid
- Besluitvorming & Verslaggeving
- ICT
- Kennismanagement
- Vorming & Opleiding
- Partners

Elk domein wordt theoretisch en praktisch uitgewerkt door een werkgroep binnen de FBC. Deze werkgroepen bestaan uit leden van het Bureau aangevuld met leden van de Algemene Vergadering en ook met externen. Het beleidsplan zal de leidraad zijn voor de samenwerking tussen de FBC, het kabinet van de FOD Justitie en de administratie, de interne communicatie tussen de eigen leden alsook de externe communicatie naar de pers en de media.

2.1. DOMEIN – COMMUNICATIE & MARKETING

Eén van de eerste opdrachten die de huidige Federale Bemiddelingscommissie zichzelf vooropstelde, was het uitwerken én transparant uitdragen van haar missie en het daaraan gekoppelde concrete beleid. Deze opdracht volgde onder meer uit de nieuwe wettelijke bevoegdheden die aan de FBC werden toebedeeld.

De Federale Bemiddelingscommissie heeft de vurige ambitie om de hoger beschreven missie te realiseren. De FBC beoogt om de bemiddeling te verspreiden in alle sectoren en domeinen van het maatschappelijk en economisch leven, in samenspraak met alle partners en stakeholders van deze sectoren en domeinen. Daarnaast dient de FBC een duidelijke en zichtbare positie te krijgen binnen de FOD Justitie en de rechterlijke wereld. Bemiddeling, als alternatieve geschillenoplossing, moet een volwaardige plaats krijgen naast de geschillenbeslechting via de Hoven en Rechtbanken.

De noodzaak van een grondige vernieuwing van de communicatie en marketing is inherent verbonden aan deze opdracht. Een doordachte en doelgerichte publiciteitscampagne zal uitgewerkt worden. Een eerste stap in deze publiciteitscampagne ging van start ter gelegenheid van de Mediation Week 2020, waarvan de centrale dag volledig virtueel verliep.

In al haar geldingen wil de FBC zich integreren in de golf van moderne communicatie. Onze organisatie dient online zichtbaar te zijn wanneer welke belanghebbende dan ook actief op zoek gaat, niet alleen naar informatie m.b.t. bemiddeling in het algemeen, maar eveneens naar kennisbronnen voor de erkenningsprocedures, de opleidingen en de vormingen.

De werkgroep tracht in helikopterperspectief het brede spectrum te overzien en wil daarin verbinding creëren tussen de verschillende commissies, werkgroepen en andere organen van de FBC. Ze vormt tevens specifiek de brug tussen de zeven werkgroepen die gestalte en uitvoering geven aan het beleidsplan van de FBC. De werkgroep zal de vruchten, succes en de projecten van de andere werkgroepen zowel naar de eigen leden (intern) alsook naar de buitenwereld (extern) communiceren.

Ze gaat de komende maanden intensief aan de slag met twee doelstellingen die in elkaars verlengde liggen. Zo gaat ze alvast een grondige analyse maken van de doelgroepen die de FBC wenst te bereiken waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen de communicatie gericht aan enerzijds de erkende bemiddelaars en anderzijds het brede publiek, de stakeholders en de partners.

2.1.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: MEDIATISERING & PUBLICITEIT & SOCIALE MEDIA @INFORMEREN BEMIDDELAAR

De werkgroep zal een grondige analyse maken van de doelgroep bemiddelaars waarbij deze doelgroep opgesplitst zal worden in verschillende profielen. Deze analyse vormt de basis van de verdere stappen die worden gezet op het gebied van communicatie en marketing. Dit onderzoek dient uit te monden in een tastbaar communicatieplan waarin duidelijk wordt gemaakt welke communicatiekanalen het meest geschikt zijn om de verschillende profielen van bemiddelaars op de beste manier te bereiken.

De website vormt een eerste communicatietool om de bemiddelaars te informeren en te bereiken. Om die reden tracht de werkgroep op korte termijn een moderne, functionele, aantrekkelijke en overzichtelijke website uit te werken. Daarnaast zal ook de LinkedInpagina dringend geüpdatet en in een frisse vorm gepresenteerd worden. In afwachting van het restylen van deze twee communicatietools werd de 'newsletter' aangewend als een tool om op regelmatige basis de erkende

bemiddelaars te informeren en actief te betrekken. Elke maand wordt nagedacht over interessante topics en wordt ingespeeld op actuele vragen en bezorgheden.

Indien het onderzoek zou uitwijzen dat de erkende bemiddelaars ook actief opzoek zijn naar informatie op de sociale media platformen zoals Facebook, Instagram en Twitter, zullen deze op middellange termijn worden geïntegreerd. De integratie van deze media creëren extra communicatiekanalen waarlangs de FBC in wederzijdse interactie kan treden met de erkende bemiddelaars. Op die manier geven we de FBC stelselmatig een plaats in de moderne en hedendaagse samenleving.

2.1.2. STRATEGISCHE DOELSTELLING: MEDIATISERING & PUBLICITEIT & SOCIALE MEDIA @INFORMEREN PUBLIEK, STAKEHOLDERS & PARTNERS

De werkgroep zal eveneens een grondige analyse maken van wie het bredere publiek is, wie de mogelijke stakeholders en potentiële partners van de FBC zijn. Voor deze analyse zal zij samenwerken met de werkgroep Partners Per doelgroep zal een communicatieplan worden uitgewerkt waarin duidelijk wordt welk kanaal het meest geschikt is om de verschillende doelgroepen effectief te bereiken.

De website en de LinkedInpagina zijn voor de verschillende doelgroepen de belangrijkste communicatietools om ze enerzijds te bereiken en anderzijds voldoende te informeren. Indien het onderzoek naar deze doelgroepen eveneens zou uitwijzen dat zij ook actief opzoek gaan naar informatie m.b.t. bemiddeling op de sociale media platformen zoals: Facebook, Instagram en Twitter, zullen deze op middellange termijn eveneens worden geïntegreerd. De integratie van deze media creëren opnieuw communicatiekanalen waarlangs de FBC in wederzijdse interactie kan treden met het bredere publiek, de stakeholders en de partners. De FBC zal hierdoor geleidelijk aan meer zichtbaar worden in onze samenleving.

In lijn met de 'newsletter' voor de erkende bemiddelaars wordt eveneens nagedacht over een gelijkaardig format om ook onze partners en stakeholders op gerichte tijdstippen te informeren.

2.2. DOMEIN – FINANCIËEL BELEID

Er dient onderlijnd te worden dat ingevolge het nieuwe art. 1727§3 Ger. W. de FOD Justitie wettelijk de verplichting draagt de nodige middelen en personeel ter beschikking te stellen voor de werking van de Federale Bemiddelingscommissie. Dit is voor het eerst uitgedrukt in de wet en de wil van de wetgever dient aangegrepen te worden ter navolging.

Immers elk jaar dienen budgetten opgemaakt, gevraagd en toegekend te worden. Het belang van een goed beheer van het budget is zeer groot. Dit vraagt een bijzondere kennis van onze administratieve medewerkers en is vaak een moeilijke oefening voor diegene die niet vertrouwd zijn met het overheidsapparaat.

De werkgroep Financiën gaat de komende maanden aan de slag om voor deze moeilijkheid een gepaste oplossing te vinden.

2.2.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: FINANCIËLE AUTONOMIE & BELEID

Bij het aantreden van de nieuwe FBC werd een overzicht opgesteld van de actuele financiële situatie. Uit deze analyse bleek nogmaals dat de regels van een overheidsinstelling bijzonder rigide en formalistisch kunnen zijn. Hoewel het nodige begrip hiervoor kan opgebracht worden omwille van de noodzakelijke controle over de besteding van de middelen, voelen deze regels ook aan als een keurslijf dat het nemen van initiatieven beknopt.

Door het enthousiasme van de nieuwe FBC en een toenemend publiek belang van de bemiddeling, als alternatieve geschillenbeslechting, neemt ook het werk van de Federale Bemiddelingscommissie exponentieel toe. De FBC wordt op dit punt enorm uitgedaagd omdat hier geen exponentiële groei van de middelen die besteed kunnen worden tegenover staat.

Hoewel de FBC ondertussen zowel de administratie als FOD Justitie heeft weten te overtuigen van het belang van 'bemiddeling' als alternatieve manier van geschillenbeslechting, zorgt de huidige algemene economische situatie ervoor dat moeilijk nog extra middelen kunnen gevonden worden. De goede samenwerking met de FOD Justitie en haar administratie schept echter mogelijkheden voor creatieve oplossingen die telkens zullen worden voorgelegd aan, en verdedigd bij de bevoegde overheidsinstantie.

De komende periode zal de FBC toezien op het behoud, uitbreiden en nakijken van de budgetten. Daarenboven zal zij voorstellen formuleren aan de bevoegde overheidsinstanties om de activiteiten efficiënt te kunnen uitvoeren.

2.3. DOMEIN – BESLUITVORMING & VERSLAGGEVING

Sedert de oprichting van de Federale Bemiddelingscommissie in 2005 (art. 1724 tot 1737 Ger.W.) tot op vandaag hebben er zich verschillende wijzigingen voorgedaan zowel op het juridische als op het organisatorische vlak.

De werkgroep Besluitvorming en Verslaggeving heeft de opdracht gekregen om de FBC haar huidige manier van werken kritisch te analyseren. Zij dient na te gaan in welke mate de huidige manier van werken in overeenstemming is met de interne en externe wetgeving en daarnaast bekijken welke aandachtspunten aan de orde zijn of verbeterd moeten worden.

2.3.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: INTERNE REGELGEVING OVERZICHT & AANPASSING

De wet van 18 juni 2018 (art. 1727 Ger.W.) heeft inzake de nieuwe samenstelling van de Federale Bemiddelingscommissie en zijn organen op het werkveld een aantal obstakels met zich meegebracht met onder meer als gevolg dat de FBC met vertraging werd opgestart. Om te voorkomen dat dergelijke toestand zich in de toekomst herhaalt, zal de werkgroep de interne regelgeving verder bestuderen.

2.3.2. STRATEGISCHE DOELSTELLING: EXTERNE REGELGEVING OVERZICHT & AANPASSING

De FBC is zeer goed geplaatst als beleids- en controleorgaan inzake erkenningen, erkende vormingen en deontologie om suggesties aan de wetgever te doen inzake de verdere inhoud van die voormelde wet.

Alvorens er suggesties worden gedaan is het uitvoeren van een grondige analyse noodzakelijk. Aan de hand van de bevindingen van de andere werkgroepen, die het ruime hedendaagse bemiddelingsveld in ons land zullen verkennen, kan zo gedacht worden aan een uitbreiding in de erkende vormingen om de kwaliteit te waarborgen van al deze bemiddelaars en diverse sectoren. De bemiddelaar, de rechter, de organisaties ect. dienen bevestigd te worden over de moeilijkheden, en de mogelijke inconsistenties van de wet in relatie met hun huidige praktijk.

Bemiddeling in België wordt vandaag de dag in grote mate uitgeoefend in bijberoep. Het is bij momenten vrijwilligerswerk in het kader van een hoofdberoep. Het aantal erkende bemiddelaars is over een periode van 15 jaar exponentieel toegenomen waardoor er momenteel meer dan 3500 erkenningen zijn, maar hoeveel effectieve bemiddelingen hier tegen overstaan is momenteel nog niet duidelijk voor de FBC.

De werkgroep zal nadenken over een financieringsplan, eventueel mits overheidssteun, om de bemiddeling werkbaar én leefbaar te maken in hoofde van de erkende bemiddelaar.

2.3.3. STRATEGISCHE DOELSTELLING: OPTIMALISEREN VAN HET FUNCTIONEREN: BUREAU/SECRETARIAAT/RELATIE COMMISSIES/VERSLAGGEVING

Het secretariaat vormt het kloppende hart van de Federale Bemiddelingscommissie. Zij is het eerste aanspreekpunt voor erkende bemiddelaars, vormingsinstanties, partners, stakeholders en het brede publiek. Daarnaast vormt zij de verbinding tussen het Bureau, de drie commissies en de leden van de Algemene Vergadering. Een goed functionerend secretariaat is essentieel voor een goed functionerende Federale Bemiddelingscommissie. De werkgroep Besluitvorming en Verslaggeving sluit zich aan bij de mening van de werkgroep Financiën dat meer budget voor een efficiënt functionerend secretariaat wenselijk is. Een stijgend aantal erkende bemiddelaars en vormingsinstanties, wil ook zeggen meer werk voor het secretariaatsteam. Om het secretariaat functionerend te houden moeten hier middelen tegenover worden geplaatst.

Door de leden van het Bureau, de Algemene Vergadering en de verschillende commissie werd een vergaderkalender voor een langere periode vastgelegd. Het is aangewezen deze vaste structuur van periodiek overleg te behouden omdat dit niet alleen regelmaat creëert maar tevens duidelijk zijn vruchten afwerpt.

2.3.4. STRATEGISCHE DOELSTELLING: VERDELING TAKEN EN BEVOEGDHEDEN, INCLUSIEF DE OPRICHTING VAN BIJZONDERE COMMISSIES

De werkgroep zal de huidige tendensen in de maatschappij analyseren, opvolgen en inspelen op de actuele noden. De tendensen vormen de basis voor de oprichting van een bijzondere commissie. Deze commissies kunnen worden bemand door de eigen leden van de FBC, maar kunnen evenzeer worden aangevuld door externen en specialisten.

De bijzondere commissies hebben als doel bemiddeling te promoten en te ondersteunen in verschillende domeinen van het maatschappelijk en economisch leven.

Zeer concreet werd besloten om een bijzondere commissie onderwijs op te richten. De noden om het proces van bemiddelen te verspreiden binnen het onderwijssysteem liggen de FBC nauw aan het hart, wat zich vertaalde in het oprichten van een commissie die zich hier zal over ontfermen.

Verder werd ook al overwogen een bijzondere commissie bouw in het leven te roepen. Vanop het terrein werd herhaaldelijk de vraag gesteld om aandacht te verlenen aan de specifieke noden van deze doelgroep.

De FBC zal hiervoor de nodige stappen zetten.

2.4. DOMEIN – ICT

Door de wet van 21 februari 2005 werd een zevende deel (art. 1724 tot 1737) in het Gerechtelijk wetboek toegevoegd en ontstond de Federale Bemiddelingscommissie als enige coördinerend orgaan voor de bemiddeling in België. Hoewel bemiddeling steeds sneller en steeds meer geïntegreerd raakt in onze hedendaagse maatschappij, lijkt de FBC steeds meer ingehaald te worden door de hedendaagse technologische evoluties. De werkgroep ICT wil deze technologische kloof stelselmatig kleiner maken en zal zich de komende maanden focussen op enerzijds het upgraden van de ICT en anderzijds het upgraden van de website met haar structurele tools.

2.4.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: UPGRADEN ICT

Bij het aantreden van de nieuwe FBC werd door haar administratieve medewerkers onmiddellijk de vraag gesteld naar het upgraden van de ICT. Door de FBC werd een analyse van de bestaande situatie uitgevoerd. Deze analyse maakte duidelijk over welke noodzakelijke tools de FBC diende te beschikken om haar administratieve taken op het vlak van ICT behoorlijk en efficiënt uit te voeren.

Eens vastgesteld wat er noodzakelijk was, werd contact opgenomen met de administratie om na te gaan wat er voor de FBC mogelijk is. Zowel bij de administratie als bij de FOD Justitie werd bereidheid gevonden om de nodige aanpassingen te voorzien. Een work in progress.

De upgrade van het ICT-gebeuren zal leiden tot een bijzondere vereenvoudiging van de administratieve werklust voor het secretariaat van de FBC. De erkende bemiddelaars zullen deze update ervaren als een evolutie in hun contacten met de FBC die tijdwinst en efficiëntie met zich meebrengt. De contacten met de FBC zullen hierdoor soepeler worden en de administratieve diensten van de FBC zullen hun vrijgekomen tijd kunnen gebruiken voor het verwerken van de vele nieuwe projecten die de FBC ambieert.

2.4.2. STRATEGISCHE DOELSTELLING: WEBSITE MET STRUCTURELE TOOLS

Een tweede doelstelling van de werkgroep betreft de website. De huidige website werd gescreend, geanalyseerd en er werd een “whishlist” opgesteld. Hieraan ging een onderzoek naar de functie van de site vooraf. Na veelvuldige contacten met de administratie is een goed uitgewerkt plan opgesteld. De website wordt niet enkel visueel aangepast, maar ook de hele achterliggende structuur van de site wordt omgebouwd. De site dient niet enkel een uithangbord naar de buitenwereld te zijn, maar tevens de draaischijf te worden van de communicatie tussen de FBC en alle geïnteresseerden die op zoek zijn naar een alternatieve vorm van geschillenoplossing. Dit is een doelstelling waarvoor de werkgroep ICT nauw zal samenwerken met de werkgroep Communicatie & Marketing.

Het upgraden van de website zal zowel de opleidingsinstanties als de bemiddelaars in staat stellen hun dossier online te consulteren. De site dient ook uitgebouwd te worden tot een baken van informatie over bemiddeling in België als erbuiten. Via deze weg kan aan “de bemiddeling” als conflictoplosser de nodige publiciteit worden gegeven, wat één van de wettelijke doelstellingen van de FBC is. Bovendien moet men er alle informatie over vormingen, opleiding, erkenning, ... eenvoudig kunnen terugvinden. In een later stadium kan het ook een inventarispunt worden voor statistieken. De website zal op die manier worden uitgebouwd tot een makkelijk hanteerbaar, performant hulpmiddel en informatieplatform dat bovendien de nodige transparantie creëert.

2.5. DOMEIN – KENNISMANAGEMENT

De Federale Bemiddelingscommissie moet op de hoogte blijven van de vernieuwingen en evoluties m.b.t. bemiddeling in onze hedendaagse samenleving wil ze efficiënt en effectief blijven werken.

De werkgroep Kennismanagement heeft de opdracht het bemiddelingslandschap voor de Federale Bemiddelingscommissie te verduidelijken.

2.5.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: DOORLICHTING VAN HET BEMIDDELINGSLANDSCHAP – WIE, WAT, WAAR

De werkgroep zal het bemiddelingslandschap in kaart brengen door zich te focussen op vier thema's.

Het **eerste thema** tracht de bemiddeling geografisch in kaart te brengen. Hierbij wordt een overzicht gemaakt van België, Europa en de ruimere wereld:

- Bemiddeling in België op het niveau van:
 - o De Federale Overheid
 - o De Gemeenschappen en Gewesten
 - o De Provincies
 - o De steden en gemeenten

- Bemiddeling in Europa m.b.t.:
 - o EU-wetgeving
 - o De wetgeving van de lidstaten
 - o De Bijzonderheden

- Bemiddeling in de ruimere wereld m.b.t.:
 - o Wetgeving
 - o Specificaties en ervaring

Het **tweede thema** tracht de verschillende soorten materies van bemiddeling in kaart te brengen. Er wordt na gegaan in welke terreinen en domeinen bemiddeling zich verder kan ontwikkelen.

Het **derde thema** focust zich op de bemiddelaar en de voorzieningen die horen tot de professionele begeleiding van het beroep. Hierbij wordt specifiek gekeken naar:

- De bemiddelingsinstituten
- De beroepsverenigingen m.b.t. bemiddeling

Het **vierde thema** tracht de opleidingsstructuren in kaart te brengen waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen academische-, institutionele- en privé opleidingen. Hierbij zal onder meer onderzocht worden hoe dimensies van opleidingen kunnen afgebakend worden, hoe we communicatiestrategieën kunnen uitbouwen, ect.

2.6. DOMEIN – VORMING & OPLEIDING

De wet van 18 juni 2018 (art. 1727 §2, 12° Ger.W.) en haar uitvoeringsbesluiten geeft aan de Federale Bemiddelingscommissie de uitdrukkelijke opdracht om de kwaliteit van de bemiddelaars en van de opleidingen te bevorderen.

De werkgroep Vorming & Opleiding gaat zich de komende periode grondig toespitsen op de kwaliteitsborging van de bemiddelaars en de opleidingen/erkenningen, de vormingen tijdens de mediation week en tot slot de kosteloze bemiddeling.

2.6.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: KWALITEITSBEWAKING BEMIDDELAARS (COMPETENTIEMETING)/ERKENNING BEMIDDELAARS

De wettelijke opdracht i.v.m. de kwaliteitsbewaking van de bemiddelaars en de bemiddelingen vindt men terug in de Potpourriwet van 18 juni 2018 (B.S. 2/07/2018), Titel 9, Hoofdstuk 1 (art. 1727§2 12 Ger.W.):

“Alle nodige maatregelen nemen om de behoorlijke uitoefening van de bemiddeling te bevorderen”

De kwaliteit van bemiddelingen is niet rechtstreeks waar te nemen. Bemiddelingen gebeuren in de beslotenheid van de bemiddelingskamer, de gesprekken zijn vertrouwelijk. Het bemiddelingsproces verloopt via communicatie. Hoe die communicatie verloopt, welke informatie er gegeven wordt, welke vragen gesteld worden, welke interventies de bemiddelaar doet om de protagonisten te stimuleren om tot een vergelijking te komen, is niet rechtstreeks te observeren noch te evalueren.

Tot op heden heeft de wet en ook de FBC, de kwaliteit van bemiddelingen bewaakt via drie basisinstrumenten:

- De toegang tot het beroep (art. 1726 §1, 2° Ger.W.): verplicht volgen van een basisopleiding met uitstroommodule + voorwaarden die formeel ingevuld worden;
- De permanente vorming (art. 1726, §2 Ger. W.): verplicht volgen van 18 uur permanente vorming telkens over een periode van twee jaar;
- Het klachtrecht/tuchtrecht (art. 1727/5 §2 Ger.W.): de mogelijkheid voor de burger een klacht neer te leggen tegen een erkende bemiddelaar of een erkende vormingsinstantie.

Het eerste basisinstrument is de toegang tot het beroep: de wet van 2018 voorziet een basis aan minimum voorwaarden voor een opleiding, die men moet gevolgd hebben om de titel van bemiddelaar te mogen dragen:

“het gevolgd hebben van een theoretische opleiding, met inzonderheid een juridische component, en praktische vorming in bemiddelingsvaardigheid en het bemiddelingsproces, waarbij de focus ligt op de algemene en specifieke kennis en competenties eigen aan een bijzonder domein van de bemiddelingspraktijk in de zin van dit wetboek en geslaagd zijn voor de desbetreffende evaluatieproeven.”

In de wet van 21 februari 2005 oordeelde de wetgever nog dat *“beroepservaring, voormalige activiteiten in- of een passende vorming voor het domein waarin men wil gaan bemiddelen”* nodig was om te kunnen bemiddelen (art. 1726§1). In de wet van juni 2018 werd dit niet meer opgenomen. Dit is punt dat door de werkgroep verder geanalyseerd moet worden.

Om de kwaliteit van de bemiddelaars maximaal te behouden dient de FBC de toegang tot het beroep sterk te bewaken door een uitgebreide analyse te maken van alle verschillende opleidingen en examens waarbij ze de pedagogische ernst en plichtsbewustheid controleert.

Een tweede basisinstrument is het verplicht volgen van permanente vorming: de vereiste permanente vorming is zeker een ondersteuning voor de competentieontwikkeling van de bemiddelaar.

Een derde basisinstrument is het klachtrecht/tuchtrecht: Het de klacht/tuchtorganen van de FBC dienen voldoende toegankelijk te zijn, opdat mogelijke klachten makkelijk hun weg vinden naar het sanctionerend orgaan. Dit geeft twee gevolgen. De FBC creëert een barometer waarbij zij zicht krijgt op mogelijke knelpunten, wantoestanden en misbruiken. Als tweede positieve gevolg laat het de FBC toe onmiddellijk en gepast in te grijpen.

Kwaliteitszorg is een preventief managementinstrument, het wil voorwaarden scheppen waarin competentie kan groeien, waarin kwaliteit bevorderd wordt.

De werkgroep vorming en opleiding neemt zich voor om zich breed te documenteren over de instrumenten van kwaliteitszorg die reeds bestaan en gebruikt worden binnen de FBC, maar ook deze die gehanteerd worden binnen dezelfde of vergelijkbare beroepspraktijken in binnen- en buitenland.

2.6.2. STRATEGISCHE DOELSTELLING: KWALITEITSBEWAKING OPLEIDINGEN/ERKENNINGEN

De wet draagt op dat er in de schoot van de FBC een vaste commissie vorming werd opgericht om de instanties die de opleidingen van bemiddelaars verstrekken te erkennen (of niet te erkennen), alsook de door hen versterkte opleidingen. Daarnaast mag de FBC zelf haar erkenningsprocedures uittekenen en bepalen op welke criteria zij de erkenningen van de vormingsinstanties baseert (art. 1727 §2, 1°, 2°): zij bepaalt de minimumprogramma's inzake theoretische en praktische opleidingen en zij evalueert of de opleidingen aan de criteria voldoen.

Het Bureau heeft het onderzoeken en analyseren van erkenningsaanvragen van vormingsinstanties en opleidingen gedelegeerd naar de vaste Commissie Vorming, maar behoudt wel de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid (art. 1727/2 §4).

In die zin is de **eerste filter in kwaliteitsbewaking** van de opleidingen, het nazicht door het Bureau. Elk advies van de vaste commissie vorming wordt voorgelegd aan het Bureau alvorens het gevalideerd wordt. De leden van het Bureau hebben de mogelijkheid om de dossiers van de opleidingsinstituten en de motivering van de leden van de vaste commissie te raadplegen. Een **tweede filter in kwaliteitsbewaking** is het zoeken naar een systeem om deze kwaliteit te bewaken. Hierover zal de werkgroep zich de komende maanden buigen.

De vooruitgang van bemiddeling is afhankelijk van het succes van bemiddelingen. De goede voorbereiding van de bemiddelaar op zijn beroepsuitoefening is cruciaal voor zijn welslagen. De werkgroep zal een inspiratiebron zijn, zal voorstellen suggereren en input leveren aan het Bureau over een systeem om de kwaliteit van opleidingen te bewaken.

2.6.3. STRATEGISCHE DOELSTELLING: MEDIATION WEEK

De Mediation Week en de centrale dag vormen de belangrijkste evenementen voor de Federale Bemiddelingscommissie. Gedurende deze week wordt het accent gelegd op vorming en opleiding. De FBC zelf, maar ook de verschillende lokale partners en stakeholders organiseren zowel theoretische alsook praktijkgerichte vormingen, workshops en tal van andere activiteiten m.b.t. de bemiddelingspraktijk. De vormingen en opleidingen gedurende deze periode komen in aanmerking voor verschillende punten permanente vorming.

In de aanloop naar de vijfde editie van de Mediation Week 2020 ontstond een duurzame samenwerking tussen de Federale Bemiddelingscommissie en het Instituut voor Gerechtelijke Opleidingen (= IGO). Samen staan deze twee entiteiten in voor de organisatie en technische ondersteuning van deze editie Mediation Week 2020, maar wellicht ook voor toekomstige edities. Het IGO heeft jarenlange ervaring met het organiseren van kwaliteitsvolle opleidingen. Hun kennis en expertise vormen een meerwaarde voor de FBC bij de organisatie en realisatie van een kwaliteitsvolle Mediation Week.

2.6.4. STRATEGISCHE DOELSTELLING: KOSTELOZE BEMIDDELING

Zoals we de pro Deo advocaat kennen in ons rechtsbestel, bestaat ook de pro Deo bemiddelaar. Deze kosteloze bemiddeling is nog te weinig gekend, zowel bij de bemiddelaars zelf als bij het brede publiek als bij onze doorverwijzers.

De ervaring wijst uit dat ook de Bureaus voor Juridische Bijstand (BJB) (georganiseerd door de balie), nauwelijks op de hoogte zijn van de mogelijkheid tot pro Deo bemiddeling via het Bureau voor Gerechtsbijstand.

Om al deze redenen neemt de FBC zich voor om de bemiddelaars te informeren en te sensibiliseren om het minder kapitaalkrachtige cliënteel de weg te wijzen naar de pro Deo bemiddeling.

De FBC zal bovendien trachten om de rechtsbijstandverzekeringen een risicodekking voor bemiddeling te laten opnemen in hun polis voor zover zij dat nog niet zouden gedaan hebben. Ook hierover wil het FBC de nodige informatie verspreiden zowel naar de bemiddelaars als naar het publiek en doorverwijzers.

Op deze manier wil het FBC de bemiddeling toegankelijker maken voor alle doelgroepen en mogelijke barrières om voor bemiddeling te kiezen wegnemen

2.7. DOMEIN – PARTNERS

De werkgroep 'Partners' start met het analyseren van alle domeinen en sectoren waarbij er een mogelijke link naar de bemiddeling is. Doormiddel van deze analyse zal de werkgroep een overzicht krijgen van de huidige partners en stakeholders van de FBC, maar zal ze eveneens pragmatisch kijken naar de domeinen en sectoren die vandaag mogelijk in aanmerkingen komen als nieuwe partner of stakeholder van de FBC. Gedurende dit gehele proces zal de werkgroep zich laten bijstaan en adviseren door experts.

2.7.1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: PARTNERSHIP RECHTERLIJKE MACHT & OVERHEID

De relatie tussen de FOD Justitie en de FBC gaat verder dan het loutere personeels- en budgetbeheer. Er is nood aan een meer duurzame en diepgaande samenwerking.

De magistraten zijn essentiële pioniers in het gerechtelijk landschap. Zij komen met advocaten, daders, slachtoffers en het bredere publiek in contact. Zij vormen één van de belangrijkste partners van de FBC en zijn daarom bij uitstek de ideale promotoren om de partijen te informeren en hen te sensibiliseren over bemiddeling als alternatieve geschillenbeslechting.

Een eerste duurzame samenwerking met het *Instituut voor Gerechtelijke Opleidingen* kwam reeds tot stand naar aanleiding van de organisatie van de centrale dag tijdens de vijfde editie van de Mediation Week. Dit instituut biedt opleidingen aan magistraten aan waardoor het een waardevolle partner van de FBC is. De werkgroep dient na te denken hoe met deze partner op korte, middellange en lange termijn een wederzijdse vruchtbare samenwerking mogelijk kan zijn.

De werkgroep zal verder onderzoeken met welke instituten zij een formele en duurzame partnership ziet:

- FOD Justitie
- De Hoge Raad voor Justitie
- Het College van Hoven en Rechtbanken
- De *Universiteiten* en *Hogescholen* verantwoordelijk voor de theoretische vormingen i.v.m. bemiddeling binnen de opleiding Rechten en voorzien zij vormingsprogramma's voor magistraten.
- *GEMME Belgium*, de Belgische afdeling van de Europese Vereniging van Magistraten voor mediation en schikking.
- ...

Tot slot zal zij ook waardevolle contacten onderhouden met de Nationale kamer voor Gerechtsdeurwaarders, de Ordes van advocaten, de Beroepsorganisaties van notarissen, de diverse wetgevende organen, met inbegrip van de regionale en communautaire entiteiten.

2.7.2. STRATEGISCHE DOELSTELLING: AANWEZIGHEID IN ONDERWIJS & SECTOREN & ACTOREN

De Federale Bemiddelingscommissie wil bemiddeling promoten en ondersteunen in verschillende domeinen en sectoren van het maatschappelijk en economisch leven. De werkgroep zal in kaart brengen binnen welke sectoren bemiddeling noodzakelijk is en zij een meerwaarde kan opleveren.

Het is niet de bedoeling dat de FBC zelf opleidingen en vormingen binnen deze specifieke sectoren aanbiedt, maar zij moet wel bemiddeling promoten door de strategische pioniers binnen de sectoren en actoren te ondersteunen, aan te moedigen en te overtuigen van de meerwaarde en voordelen van bemiddeling.

De voorbereiding en nodige stappen voor de oprichting van een bijzondere commissie onderwijs zijn alvast begonnen. Nadien zal geanalyseerd worden hoe de bemiddeling geïntegreerd kan worden binnen het onderwijssysteem. Hiervoor zal de werkgroep in dialoog gaan met belangrijke spelers binnen het onderwijs over heel België.

Verder zijn ook de bouwsector en de brede zorgsector vragende voor de oprichting van een bijzondere commissie.

Tot slot wil de werkgroep bijzondere aandacht besteden aan de vakbonden die momenteel eerder wantrouwig staan ten opzichte van het bemiddelingsproces. De vakbonden hebben een nauwe band met de arbeidsrechtbanken en ook hun eigen aanpak met betrekking tot procedures om conflicten met werkgevers op te lossen. De werkgroep zal nadenken over een manier om specifiek deze doelgroep te overtuigen van de meerwaarde, neutraliteit en effectiviteit van het bemiddelingsproces als alternatieve geschillenbeslechting.

2.7.3. STRATEGISCHE DOELSTELLING: RECHTSBIJSTAND EN VERZEKERING

De FBC moet de voordelen en successen van bemiddeling als alternatieve vorm van geschillenoplossing duidelijk maken om burgers te overtuigen. Belangrijk om hierbij de informatie omtrent rechtsbijstand en het afsluiten van een verzekering m.b.t. bemiddeling te communiceren.

De werkgroep zal met verschillende verzekeringsinstanties, bedrijven en verenigingen contacten opbouwen. De FBC kan deze samenwerking aangaan in het kader van de promotie van bemiddeling, maar ook bij opleiding en organisatie van verschillende evenementen. Door middel van een open dialoog kan gepeild worden naar de wederzijdse verwachtingen tussen de partners.

Een gelijkaardige analyse binnen de gezondheidszorg en ziekenhuiswereld dient eveneens uitgevoerd te worden.